

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/68/2013
Identifikačné číslo spisu:	7110011722
Dátum vydania rozhodnutia:	19.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Lipovský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7110011722.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19. februára 2014, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci proti obvinenému L. D. K. M. , pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného L. D. K. M. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 6. mája 2013, sp. zn. 8 To 20/2013, rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného L. D. K. M. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 22. októbra 2012, sp. zn. 1 T 77/ 2010, bol obvinený L. D. K. M. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

v Košiciach dňa 25. júla 2010 v čase okolo 18.30 hod. v pohostinstve Pod lesom na Hanojskej č. 1/A, fyzicky napadol L. Q. a to tak, že ho niekoľkokrát udrel zatvorenou päťou do oblasti tváre, následne poškodený spadol na zem, kde v útoku pokračoval a niekoľkokrát ho udrel do oblasti tváre, čím mu spôsobil pomliaždenie mäkkých tkanív tváre vpravo v jarmovej oblasti s krvnou podliatinou a s krvnou podliatinou okolo ľavého oka i s nakrvácaním pod spojku ľavého oka, zlomeninu jarmovo - čelustného komplexu vľavo s vpáčením úlomkov a poškodenie podočnicového nervu, ktoré zranenia si u poškodeného vyžiadali liečenie od 26. júla 2010 do 22. augusta 2010, t.j. 28 dní.

Za to bol obvinenému M. uložený súdom prvého stupňa podľa § 156 ods. 1, § 56 ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výške 1 000 eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému L. Q., nar. XXXX, bytom B., W. č. X, spôsobenú škodu z titulu bolestného vo výške 2 010,15 eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd odkázal poškodeného L. Q. so zvyškom nároku na náhradu škody na

občianske súdne konanie.

Proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podal odvolanie obvinený L. D. K. M.. Krajský súd v Košiciach I na základe podaného odvolania rozhodol dňa 6. mája 2013 uznesením, sp. zn. 8 To 20/2013, ktorým podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného M. a odvolanie poškodeného L. Q. zamietol, pretože nebolo dôvodné.

Proti uzneseniu Krajského súdu Košice I zo dňa 6. mája 2013, sp. zn. 8 To 20/2013, podal obvinený dňa 30. augusta 2013 prostredníctvom svojej obhajkyne dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že uznesením odvolacieho súdu došlo k porušeniu zákona, pretože po dôslednom preskúmaní veci mal súd obvineného spod obžaloby oslobodiť, nakoľko obvinený konal v nutnej obrane.

V písomných dôvodoch dovolania je, podľa názoru obhajoby, rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, v dôsledku čoho bol uznesením Krajského súdu Košice nesprávne právne vyhodnotený zistený skutkový stav veci, ako aj v konaní, ktoré mu predchádzalo, a to v neprospech obvineného L. D. K. M.. Napadnutému uzneseniu, sa okrem iného, vytýka nesprávnosť vo výroku o zamietnutí odvolania obvineného, pričom krajský súd nenapravil vytýkané pochybenia prvostupňového súdu.

Odvolateľ zvyrazňuje ustálenú súdnu prax z platnej judikatúry, z ktorej bez akýchkoľvek pochybností vyplýva záver, že je ústavným právom každého občana brániť svoju fyzickú integritu, osobnú slobodu i majetok a každý občan má právo výberu, či použije obranu alebo sa vyhne útoku alebo sa rozhodne brániť, lebo nikto nie je povinný ustupovať pred neoprávneným útokom na záujmy chránené trestným zákonom. Dovolať sa v tejto súvislosti zaoberá písomnými dôvodmi uznesenia krajského súdu s tým, že tak okresný ako i krajský súd založili zistený skutok na nesprávnom právnom posúdení. Zistený skutok zakladá použitie ustanovenia § 25 ods. 1 Tr. zák., nakoľko obvinený konal v nutnej obrane a obranca nemá povinnosť konať voči útočníkovi pasívne. Nesprávne právne posúdenie skutku krajským aj okresným súdom zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného, nakoľko v prípade použitia § 25 Tr. zák. je dané oslobodenie obvineného spod obžaloby. Vzhľadom na nesprávne právne posúdenie skutku oboma súdmi, obhajoba navrhuje, aby dovolací súd zrušil uznesenie Krajského, ale i Okresného súdu Košice.

Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Košiciach ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Dovolanie bolo podané na Okresnom súde Košice I, t.j. v mieste uvedenom v ustanovení § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Keďže v danom prípade sú, podľa názoru obhajoby, naplnené zákonné dôvody na podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., obvinený L. D. K. M. iada, aby dovolací súd vyslovil rozsudkom, že uznesením Krajského súdu Košice bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, a to v jeho neprospech. Preto navrhuje, aby napadnuté rozhodnutie Krajského súdu Košice zo dňa 6. mája 2013, sp. zn. 8 To 20/2013, ako aj rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 22. októbra 2012, sp. zn. 1 T 77/2010, najvyšší súd zrušil a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu podal písomné vyjadrenie i prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I, ktorý nepovažuje námietky obvineného, že v inkriminovanom čase konal v stave nutnej obrany, za dôvodné. Podľa názoru prokurátora, v danom prípade nešlo o nutnú obranu aj vzhľadom na osobu obvineného, nakoľko zo samotnej jeho výpovede vyplýva, že pracoval 22 rokov ako profesionálny vojak, pričom praktizoval aj bojové umenie. V danom prípade, ak sa mu zdalo, že poškodený prekročil jeho zónu bezpečna, mohol predísť útoku, napr. obranným hmatom alebo chvatom. Z uvedených dôvodov navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného odmietol.

Z písomného vyjadrenia poškodeného L. Q. a jeho splnomocnenca vyplýva, že poškodený sa stotožňuje so závermi okresného i krajského súdu s tým, že konanie obvineného bolo úmyselné a obvinený nekonal v skutkovom omyle. Obvinený nebol nikým napadnutý a teda nemal dôvod konať v nutnej obrane. Navrhol, aby dovolací súd, dovolanie obvineného odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným L. D. K. M. nie je dôvodné.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda, že rozhodnutie súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku odôvodnil obvinený tým, že aj keby sa poškodený cítil byť vyprovokovaný konaním obvineného (obliekanie pivom svedkyne B.), neznamená to, že obvinený nekonal v nutnej obrane podľa § 25 Tr. zák., preto provokácia pred skutkom nemá význam pri právnom použití § 25 Tr. zák., pokiaľ neznamenala porušenie záujmu chráneného Trestným zákonom. V prípade provokácie bol poškodený Q. povinný zdržať sa útoku, ktorým v predmetnej veci bolo nebezpečné priblíženie sa Q. ku obvinenému do jeho osobnej zóny. Právny záver, že nebezpečné priblíženie sa poškodeného Q. nemožno považovať za útok, je nesprávny. Podľa názoru obhajoby, preto právne posúdenie zavinenia u obvineného krajským súdom ako úmyselné, je zjavne, z vykonaných dôkazov, neopodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, konštatuje, že v dovolaní obvinený v podstate poukazuje na inštitút nutnej obrany a nutnosť jeho aplikácie v danom prípade, pričom polemizuje so závermi súdov, ktoré ho uznali vinným za spáchaný trestný čin. Dôvody, ktoré uvádza obvinený v podanom dovolaní sú zhodné s jeho odvolacími dôvodmi a najvyšší súd jednoznačne konštatuje, že týmito dôvodmi sa zaoberal, okrem okresného súdu, aj odvolací krajský súd a preto v podrobnostiach na ne len poukazuje.

Najvyšší súd sa pri svojom rozhodnutí plne stotožnil s názorom tak okresného ako i krajského súdu uvedeného v písomnom vyhotovení oboch rozhodnutí. Je nutné uviesť, že odvolací Krajský súd v Košiciach, prevzal závery okresného súdu, ktoré sú vyčerpávajúce. Dovolací Najvyšší súd Slovenskej republiky len dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojínštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Vykonaným dokazovaním bolo bezpečne preukázané, že obvinený fyzicky napadol poškodeného tak, že ho niekoľkokrát udrel zatvorenou päsťou do oblasti tváre, následkom čoho poškodený spadol na zem, kde kľáčal na kolenách a obvinený ho udieral päťami do tváre. V snahe oboch od seba oddeliť, čo sa na nejaký čas podarilo, sa obvinený vytrhol a znovu napadol poškodeného. Až po tom, keď niekto zvolal, že ide polícia, si obvinený zobral svoje veci a odišiel. Tento záver vyplýva z výpovedí očitých svedkov D. N., T. B., T. B. (t.č. Q.), ale i samotného poškodeného. Takéto konanie rozhodne nesvedčí konaniu v nutnej obrane.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Zásada voľného hodnotenia dôkazov, vybudovaná na vnútornom presvedčení orgánov činných v trestnom konaní znamená teda myšlienkovú činnosť, ktorá vytvára pre súd možnosť dostatočného priestoru v rámci vlastnej úvahy k tomu, aby sám určil rozsah dokazovania a vykonal prípadnú selekciu navrhovaných dôkazov procesnými stranami v obsahovom kontexte významu navrhovaných dôkazov niektorou z procesných strán v porovnaní s množstvom, kvalitou a závažnosťou tých dôkazov, ktoré už boli vo veci vykonané.

Napokon, obvineným napádaný skutkový stav veci tak, ako ho zistili a ustálili sudy nižšej inštancie, namietané spáchanie skutku v nutnej obrane a proklamovaná nevina obvineného, sú dôvody stojace mimo zákonný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Z obsahu dovolania totiž vyplýva, že obvinený napáda skutkové zistenia súdov prvého a druhého stupňa. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací § 377 Tr. por., je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili sudy nižšej inštancie. Podľa citovaného ustanovenia môže byť dovolacím dôvodom len skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie je určené na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať a korigovať len súd odvolací (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len potrebné vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolací súd je preto viazaný zistením skutkového stavu veci, ako ho zistil a ustálil okresný súd, s ktorého závermi sa stotožnil aj krajský súd. V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého obvinený L. D. K. M. spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku okresného súdu.

Na základe vyššie uvedeného možno zhrnúť, že dovolaním nie je možné primárne napádať skutkové okolnosti prípadu a na základe toho vyvodzovať nesprávnu kvalifikáciu skutku. Zákon v ustanovení §

371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa možnosť podania dovolania len v prípade, kedy na základe správne a úplne zisteného skutkového stavu veci bolo použité nesprávne právne posúdenie skutku alebo z dôvodu, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda nie je daný.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného, nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného L. D. K. M. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.